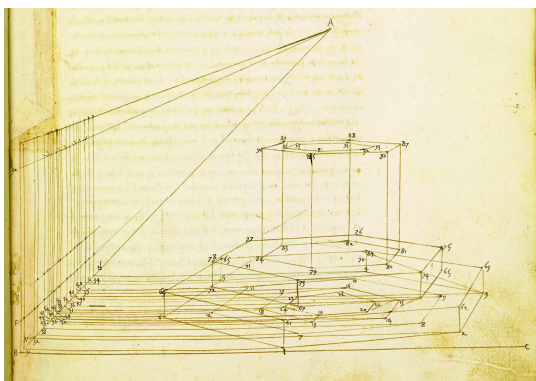

Matematika ve středověké Evropě

Jindřich Bečvář, Martina Bečvářová

Dvousemestrální přednáškový kurz je určen studentům Univerzity třetího věku, kteří si chtějí doplnit a rozšířit své znalosti o vývoji matematiky a matematického myšlení ve středověké Evropě. Je pestrou směsicí zajímavých matematických témat, témat z historie matematiky a historie vyučování matematice, která bude obohacena biografickými informacemi hlavních aktérů a různými historickými a kulturními souvislostmi.

Přednáška stručně nastíní vývoj a proměny matematického myšlení ve středověké Evropě v období od raného až do pozdního středověku (5. až 15. století). Vývoj matematiky bude pojednán v širokém politickém, společenském a kulturním kontextu doby. Opomenuty nebudou ani zajímavé souvislosti matematiky a filozofie, matematiky a umění, matematiky a stavitelství či matematiky a válečného výzkumu.

Pozornost bude věnována rovněž vývoji středověkého systému škol a vzdělávání (církevní školy, městské školy, vyšší školy, univerzity) s důrazem na změny ve výuce matematiky. Vyloženo bude i transfer matematických myšlenek a matematických prací středověkou Evropou. Opomenuta nebude ani role knihtisku.

Představeny budou též rozmanité a často dosti komplikované životní peripetie a stěžejní výsledky několika matematiků (Boethius, Beda, Alcuin, Fibonacci, Nemorarius, Oresme, Chuquet, Regiomontanus, Piero della Francesca, Pacioli aj.), kteří zásadním způsobem ovlivnili rozvoj evropské matematiky.

Základní literatura

1. J. Bečvář a kol.: *Matematika ve středověké Evropě*, edice Dějiny matematiky, svazek č. 19, Prometheus, Praha, 2001.
2. M. Bečvářová a kol.: *Matematika ve středověké Evropě. Pozdní středověk a renesance*, edice Dějiny matematiky, svazek č. 63, České vysoké učení technické v Praze, Česká technika – nakladatelství ČVUT, Praha, 2018.
3. G. Konforovič: *Významné matematické úlohy*, SPN, Praha, 1989.
4. K. Mačák: *Tři středověké sbírky matematických úloh*, edice Dějiny matematiky, svazek č. 15, Prometheus, Praha, 2001.
5. J. Šedivý a kol.: *Antologie matematických didaktických textů. Období 1360–1860*, MFF UK, SPN, Praha, 1987.